D·N
13/8 1946

Statsministern skriver historia

Statsministern betonar ofta och energiskt att två gånger två är fyra. De flesta har vant sig vid denna diet av idel havregrynsgröt, en och annan har klagat över näringsinnehållsbrist på pikanteri. Hr Hansson tycks i sitt sändgestal ha velat tillfredsställa de missnöjda. Men det har icke skett någon nämnvärd kompliserad aritmetik. Nu säger han att två gånger två är fem. Det behöver icke understrykas att de socialdemokratiska tidningarna är förtjusta över denna originalitet. På andra håll är man fortfarande misstrogen.

Enligt statsministern "finns ingenting i det socialdemokratiska partiets hållning från början som icke väl korresponderar med dess hållning i dag". Det är ett sensationellt påstående. I analyser av socialdemokratins utveckling har med stöd av program, anföranden och andra aktstycken påvisats att partiet på punkt efter punkt totalt frångått tidigare uppfattningar, både i avseende på den ideologiska grundvalen och i speciella frågor, såsom ställningstagandet till demokrati, parlamentarism, republik, försvar, religion och nykterhet. Vid den ena partikongressen efter den andra har man kritiserat det existerande programmet och med framgång krävt genomgripande ändringar; senast år 1944 skedde en total revision av principprogrammet — de "allmänna grundsatserna" — och en rad formuleringar som tidigare ansetts centrala likviderades. De socialdemokratiska ledarna själva har ofta erkänt förändringen. Redan år 1897 skrev Axel Danielsson att partiet övergivit en rad förut med fanatism hyer omfattade dogmer. Branting erinrade gång efter annan om den ändring i åskådningen som försiggått. Men nu, då partiet står på höjden av makt, dekreterar dess ledare helt enkelt att allt detta är illusion. Åskådningen har i allt väsentligt förblivit densamma. Partiet skulle alltså fortfarande — ty det är centrala frågor — hålla på tesen om arbetarklassens fortskridande utarmning, på att alla produktionsmedel måste förvandlas till samhällelig egendom, det skulle anse det vara "en fantastisk dröm… att försöka världsmakterna modern socialism och kristendom" (Branting 1898) och stå kritiskt eller fientligt till det nationella försvaret.

Så menar vid icke hr Hansson. Hans uttryckssätt lär snarast avse att fastslå att alla erinringar om socialdemokratins åsiktsskiftningar är opassande, fördömliga och därför ur en högre socialistisk synpunkt oriktiga. Hans påståenden erinrar om nazistpartiets beslut att förklara de tjugutre punkter som ingick i det ursprungliga programmet oföränderliga. Meningen var därmed icke att säga att dessa punkter var förverkligade eller borde förverkligas, utan helt enkelt att fastställa att programmet icke fick diskuteras. Socialdemokratin har förblivit densamma sedan 1889: den saken får nu icke, enligt partichefens order, betvivlas av partivänner.

Likväl gör sig hr Hansson besvär med att söka bevisa riktigheten av sitt påstående. Det är ett onödigt och besvärligt arbete, varför icke bara dekreteras? Partiet höll från början på demokratin, säger hr Hansson. I realiteten fanns inom partiet de mest skiftande meningar. Branting var sikerligen den mest demokratiske av de ledande männen, även om han stundom hotade med revolution för att nå full demokrati. Danielsson och Sterky var däremot under långa tider absolut kritiska mot demokratin och ansåg den revolutionära vägen vara den enda möjliga. Kongressbeslutet av år 1889 och 1891 var i hög grad tvetydiga, icke klart demokratiska som hr Hansson påstår. Det är tillräckligt att erinra om en passus från 1891: "Då det socialdemokratiska arbetarpartiet är ett revolutionärt parti, som eftersträvar en grundlig omvälvning av det bestående borgerliga samhället, måste det taga i beräkning möjligheten av att det organiserade väldet kan bli det lidande proletariatets slutliga förlossare"; i fortsättningen tas ej avstånd från våldstanken utan blott från anarkisternas "dynamitagitation" och heta till "våldshandlingar med enskilda". Anno i början av 1900-talet betraktades den allmänna rösträtten främst som ett medel; den orsesverade och principiella anslutningen till demokrati kom senare. Så sent som år 1920 kunde Wigforss förklara revolutionära metoder inom en demokrati för genomförbara av ekonomiska förändringar.

För att visa den socialdemokratiska politikens kontinuitet i den nationella frågan citerar statsministern ett fosterländskt uttalande av Axel Danielsson. Det går väl längt då han sålunda söker komma från det ostridiga faktum att socialdemokratin länge ställde sig negativ till försvaret och att en stor del av partiet var negativt även till de nationella värdena. Har hr Hansson glömt Brantings äldre uttalanden, försvarsnihilismen i Fram, som han själv redigerade, eller Höglunds "Det fosterländska fattighuset"?

Själva förhållandet att socialdemokratin ändrat åsikter finns ej anledning att kritisera. Partiet har blott genomgått en naturlig och glädjande utveckling. Och det bör öppet och tacksamt erkännas att den nuvarande statsministern här till dem som mest energiskt arbetat för den klart demokratiska och nationella åskådning som i våra dagar dominerar partiet. Men vad som måste kritiseras är tendensen att tillskattlägga det historiska förlopet. Hr Hansson är ingen Mussolini, som genom några ord i ett tal tvingar den svenska historieforskningen till systematisk förfalskning av den synpunkten är hans påståenden betydelselösa. De är farliga därför att de visar en så uppenbar vilja att förvanska fakta till partiets ära.

I slutet av sitt anförande övergick statsministern till sitt traditionella sätt att tala. Hans uttalanden om socialisering är goda exempel på en tonmingsförmåga som genom sin fullständighet måste bli originell. Partiet utgår från "arbetarrörelsens efterkrigsprogram, där den effektiva användningen av de produktiva tillgångarna för att möjliggöra en ökning av hela folkets välstånd gäres till det centrala kravet och företagsformen blir en fråga om hur effektiviteten bäst kan utvinnas. Det har så uttryckligt som möjligt sagts att den enskilda företagsamheten kan räkna med allt det utrymme för sina insatser som motsvarar dess förmåga att tjäna den angivna samhälleliga uppgiften". Det är välförståpeliken i nyformulering; man säger helt enkelt att man vill det goda. Men likväl påstår hr Hansson att "socialisteringen varit och är ett element i vår åskådning och politik". Blott en viss "förskjutning" från tidigare har ägt rum. Är 1897 hette det att socialdemokratin "vill sätta sig i besittning av den offentliga makten och efter hand förvandla till samhällelig egendom alla produktionsmedlen — transportmedlen, skogarna, gruvorna, bruken, maskinerna, fabrikerna, jorden". Om beegreppet "socialisering" ansåg tydligen såväl 1897 års program som hr Hanssons formulering år 1946. Förstår man väl påståendet att partiet aldrig ändrat åsikt.

Det kommunala valprogram som folkpartiet framlägger

inför stockholmarna gör inga anspråk på att vara utömmande. Men det ger besked om var medborgarna har partiet på väsentliga punkter. Således slår det fast att staden på det sociala området har en rad konkreta uppgifter som inte blir mindre viktiga genom de statliga reformerna — behovet av vård försvinner nämligen inte genom kontantbidrag. Mycket stora insatser krävs också för att bringa stadsfikasparaten i nivå med kraven från en växande befolkning över en växande yta och för att tillgodose skilda stadsbefolkningsgruppers särskilt på trevnad och skönhet. Folkpartiet hävdar att en planering efter dessa linjer vinst på vara det enda förnuftiga i dessa hänseenden. De betydande kostnaderna för angelägna standardförbättringar behöver motsvaras av ett riksande ekonomiskt underlag. Därför bör också den kommunala politiken ta sikte på gymnasnuma villkor för näringslivet och på en maktfull beskattning.

Till dessa huvudlinjer fogar Stockholmsprogrammet några viktiga organisatorska lakttagelser. Goda kommunala prestationer förutsätter en högstädende personal i stadens tjänst, som måste lönas med goda och rättvisa villkor. Och den praktiska förvaltningen måste ha en central förvaltning och lokal medborgaropinion som otvivelaktigt följer med de storstadskarakteren bör motverkas genom att inrätta valda stadsdelsråd.

Sedan de olika liberala eller fristående grupperna återförenades har folkpartiet vid varje kommunalt val mötts med ökat förtroende från huvudstadens väljare. Medan partiets föregångare år 1931 inte erhöll mer än 9,1 procent av rösterna i Stockholm, hade motsvarande andel 1942 stigit till 15,3 procent. Delvis lär väl denna utveckling bero på ökad förståelse för frihetsidérnas allmänna betydelse i samhällsarbetet. Men säkerligen beror den också på goda insatser i det kommunala livet från folkpartiets representanter i stadsfullmäktige. Det nu framlagda kommunala programmet förtjänar väljarnas fortsatta förtroende.

Namnet "spökraketer" passar inte längre

för de fenomen i luften som inrapporteras från olika håll i vårt land. Under lördagen och söndagen blev ett mycket stort antal människor, inte minst i Stockholmstrakten, i tillfälle att göra iakttagelser som inte gärna kan förklaras genom vare sig kraftstândet eller årstidens kosmiska förelseteser. De jordiska förmål som nu dirigeras över Sverige tycks vara tämligen ofarliga, men det är mer än troligt att samma metoder kan begagnas för att transportera högeffektiva sprängladdningar. "Spökerierna" kan därför fattas som en förövning av synnerligen ovälkommen slag, som bör föranleda en kraftig reaktion så snart ursprunget blivit fastslaget.

PRESSGRANNAR

Täta sågverksbränder i Finland har orsat opinionen. Hur eländigarna och misstankarna går skildras av Vasabladet:

Polismästaren i Kajana har nyligen utlåtat som sin uppfattning, att eldsvådorna måste vara anlagda av specialutbildade mordbrännare, vilket förvärvar vederbörligen, ty sådana figurer lämnar i regel så eller inga spår efter sig. På sätt hålt "vet" man också ganska säkert vilka de förmodade sabotörerna är. I några bönderänder numeradar för en tid sedan, att det skulle vara element ur yttersta vänstern inom vete och arbetarede. Motivet skulle vara att bringa kaos i våra förhållanden. Detta förefaller inte särdeles trovärdigt. Vilket intresse skulle vänstern ha av störningar och oreda i ett land där den har så stor makt?

Vänstern igen beskyller "fascisterna". Folkdemokraternas huvudorgan, Vapaa Sana, plattlod för ett par dagar sedan, att det vid undersökning av brandorsaken redan i vissa fall skulle ha konstaterats klar mordbrand av sabotagenatur och att fascistiska kretsar stodo bakom dåden. Ett speciellt slag av mordbränder vore de eldsvådor som har drabbat arbetarföreningars hus och donatorer. Här skulle det vara fråga om ett planerat anfall mot den demokratiska organisationsverksamheten. Tråvaru- och utgivarorganen sikter ännu längre, nämligen till att fortsätter "den fascistiska sikten är att försvåra återuppbyggnadsarbetet och bringa regeringen i svårigheter så det gäller att eliäga krigsladdenhet, och därefter anklaga regeringen och den demokratiska klassen över huvud för att landets angelägenheter har skötts dåligt."

Inget konkret har hittills kommit fram. Men själva virkesförlusten är en allvarlig sak och näringen är misstänksamheten en annan.

Utrensningen bland danska tjänstemän som inte hållit mattet under ockupationen har icke tillfredsställt allas rättsmedvetande. Berlingske Tidende (kons.) påkar särskilt på inkonsekventa domar för medlemskap i nazistiska organisationer:

Efter att, hvad der foreligger, oplyst om de forskellige Sager af denne Kategori, er det umuligt for Offentligheden at bringe Overensstemmelse til Veje mellem de afsatte Domme. Et fridt Tilfælde har man i Sagen med den hollandske Overlæge, der blev afskediget, fordi han en Tid havde været Medlem af det dansk-nazistiske Parti. Medens er det forvkommet, at Officerer, for hvem det samme gjaldt, er blevet frifundet. Og selv inden for Befalingsmandskredsen synes en Forskelsbehandling at gøre sig gældende. Skønt det vel burde kunne stilles alvorligt Kryds i Mærd, der indtager de bstore Embedsstillinger, og som saaledes skulde være særligt forpligtede ved det Eksempel, de afgiver, og den Indflydelse, de øver, ville Sagsanlæg mange af de faldne Domme sikkert vise, at det fortrinsvis er de jævnere Borgere, det er gaaet ud over. Den samme Indtryk har man forsvrigt opnaa for andre Tjenestemandsgruppers Vedkommende.

Folketinget har nu tillsatt en parlamentarisk kommitté för revision av lagstiftningen.

Socialdemokratiskt självberöm i återblickar och löften rör sig med den tråkiga vanan att skjuta fram det egentliga partiet i stället för de många olika tänkande människorna bakom verket, skriver Svenska Dagbladet (h):

För att komma underfund härmed behöver man endast läsa till socialministern Möllers allt vältallare utläggningar om sitt partis insatser i det sociala reformarbetet. Hr Möller förklarade i början av februari i år, att Sverige år 1850 skall vara en social mönsterstat, som vi kunna visa för hela världen. För några dagar sedan hittade han på detta genom att säga, att det nu föreliggande socialpolitiska ordningsmönstret är så utarbetat, att dess motstycke aldrig har förekommit i något annat land; när det har genomförts, är Sverige det land, där man bäst mellbor garna från fruktan för nöd. Orden äro redan i och för sig förvånande stora, men dessutom synas de avse att vicka till liv den föreställningen, att något egentligt socialt reformarbete icke har kunnat bedrivas i vårt land, förrän socialdemokraterna uppstått och att det borgerliga inflytandet oberoende regeringsställning. De borgerliga framställer genomgående som något av i hjulet, vilka man nu äntligen har kunnat frigöra på från.

Det lät något annorlunda före i världen innan socialdemokraterna nått majoritetsställning:

Som ett exempel ur högen kan man ta en statsminister Hanssons år 1938 utgivven valbroschyr med den för tidpunkten mycket betydande rubriken "Arbetarna och fattaren nämner först den liberal-socialistiska regeringen, som blåhades 1917, och säger härom, att "socialdemokraterna vore med i ledningen under en av de riksnte reformperioderna alltlila i vårt land". Längre fram tar han till sin uppgift att bevisa socialdemokraternas samvetsgrannhet och bondefrihundet och slutar med det omdömet, "att de två är koalitionsregeringar, haft ledningen både höjdpunkten i en rad formgoditär utan tidigare motstycke i vårt land". Han förutser dessutom, att kvalitionen i fortsättningen skall åstadkomma "en kraftsamling i det demokratiska uppbyggnadsarbetet".

Här har man, konstaterar den citerade tidningen, alltså statsminister Hanssons ord på att det har förekommit rika reformperioder förut i vårt land, fastän socialdemokraterna då icke var så allenarådande som nu. Med det intresse som hr Hansson på sistone visat för den politiska idéhistorien har man skäl att vänta en originell förklaring från hans sida också till dessa förändringar i socialdemokratisk värdeskala.

Tegnér dog för jämnt hundra år sedan, och därför kommer hans minne att på olika sätt högtidlighållas under hösten lopp. Nya Wermlands-Tidningen (h) har i god tid fallit i funderingar med anledning av detta faktum och framhåller att Värmland är rikt på diktarminnen som är anmärkningsvärt levande:

Det är väl inte många som förstummar att vid ett Värmlandsbesök fara upp till Mårbacka, till den diktarbonings som alltjämt ser sig så levande, eller vandra i de låga rummen i Geijerhgården, denna stillhetens och fridens ort nitt i en bråd tid. I stora skaror söka sig också både hemmafolk och främlingar ut till den ljusa och vänliga Alsterbygden för att finna åter de platser, som skulden sjunger om i "Strövlig i hembygden".

Men Tegnérminnet har inte samma grepp om fantasin. Vad kan det bero på?

Det avgörande är troligen att de förut nämnda diktarhemmen på ett helt annat sätt stått redo att ta emot den sentida besökaren med omfattande samlingar och dessutom är relativt lätta att nå. Kanske har inte heller samma tapparsämmet ägnats Tegnérminnets värd. Det gäller framför allt de högkomster av herrom som finns kvar i hans barndomshygd. På Rönnea berättad har på ett pietetfullt sätt ordnats ett minneszrum, som för varje år lockar många besökare.

Man bör nog tillägga att Tegnér inte har samma folkliga tycke som Geijer, Fröding och Selma Lagerlöf. Samt att hans diktning inte är lika tydligt knuten till värmländsk miljö.

OFFICIELLT

Krigsrätterna. Befattningen som krigsdomare i regementskrigsrätten vid Svea livgarde söker av rådmännen, vice krigsdomare Folke Lundquist, tingsdomare H. T. B. Sandegren samt assessorerna kronofogdarna och stadsfiskarna N. A. C. Wirgin och Tittus Linell, alla i Stockholm. Krigshovrätten förordar Lundquist. T. f. krigshovrättsrådet P.-E. Fürst har reserverat sig för förordnandet av Wirgin.

Länsstyrelserna. Till länsbokhållare av andra klass vid länsstyrelsen i Uppsala förordar länsstyrelsen e. o. taxeringsinspektören på landskontoret för Karl-Erik Kihlberg, Umeå.

Sinnessjöanstalterna. Läkarinnan vid skolhemmet Brogården i Umeå Märta Sundelin har av skolöverstyrelsen förklarats behörig att inneha e. o. läkartjänst vid sinnessjukanstalt, oaktat hon inte avlagt erforderlig examen vid sinnesläkarkurs.

— Vårdinrättnan vid Malmöhus läns sinnessjukanstalt Mölleskogshem Ingrid Jensqvist har förklarats behörig till ordinarie läkartjänst vid statsunderstödd sinnessjukanstalt.

Sjukhusen. Medicinalstyrelsen har förordnat uppsyningsmannen vid Källhagens sjukhus i Västerberg Herbert Hallbäck att från 1 november vara förste uppsyningsman vid Salbergs sjukhus i Sala.

Postverket. Postinspektörstjänsterna vid Stockholms 5 och Stockholm 12 söka av byråsekreterare K. Frithiof i poststyrelsen, postexpeditörerna C. A. Sjöberg, och K. A. V. Rosell, Stockholm, B. G. Jonsson, Kiruna, K. Renström, Tomtelilla, J. H. Widén, Oskarshamn, G. Sprose, Appelviken, G. C. Flodin, Sala, och R. L. Skog, Hälsingborg, överkontrollörerna N. H. Lundgren, Stockholm, och J. Hernevik, Malmö, samt 1:e kontrollörerna L. F. Sjöstrand ov C. H. F. Dahlquist, Stockholm, och O. V. Arnstedt, Linköping.

— Postinspektörstjänsten i Falun söks av byråsekreteraren i poststyrelsen D. Lindgren, postmästarna E. J. Löf, Uddevalla, A. D. Heintz, Falköping, B. G. Jonsson, Kiruna, K. Renström, Tomtelilla, G. Sprose, Appelviken, G. C. Flodin, Sala, J. H. Widén, Oskarshamn, och R. L. Skog, Hälsingborg, samt överkontrollör J. Hernevik, Malmö.

— Postmästartjänsten vid postkontoret Lidingö i söka av kontrollörerna E. N. Wiklund, Västerås, E. A. Lundgren, Sala, K. G. Kverlegård, Jönköping, och Hälsinborg Dælander, Stockholm, postinstarna T. Zetterlind, Vingåker, och U. S. Palmquist, Vadstena, samt förste postassistenterna A. G. Regnér, A. Rolte och K. V. Djäring, Stockholm, K. L. Arlén, Sundbyberg, och J. R. Ericsson, Malmö.

— Postmästartjänsten av klass 4 i Hudiksvalla söka av stadiomsekreterare T. Petersson, Uppsala, och Hervor Radmann, Hälsingborg, samt förste postassistenterna J. Dancker, Eskilstuna, B. V. Rylander, Stockholm, E. Lindgren, Eskilping, O. Nordqvist, Alnabuli, L. Holmberg, Västerås, Anna-Greta Thyselius, Lysekil, N. Pettersson, Jönköping, och J. Agren, Eskilstuna.

— Stationsmästare A. B. Svensson, Turebarg, har begärt avsked från 1. februari nästa år.

Realskolorna. Skolöverstyrelsen har förordnat:

vid Östra realskolan i Göteborg till timlärare i lärokämnen fil. mag. C.-H. Ahnstecn, och vid Malmö realskola till timlärande lärare fil. kand. I. Y. Ohlsson.

— Teckningslärartjänsten vid samrealskolan i Filipstad Tora Oberg har begärt avsked från 1 januari.

Folkskolorna. Av fjorton sökande till en slöjdlärartjänst i åttonde klassen vid folkskolorna i Sollentuna har skolöverstyrelsen förklarat endast en kompetent, nämligen slöjdlärare Sven Larsson. Tjänsten kommer att omfatta såväl trä- som metallslöjd, och Larsson är den ende som ansökt om behörig utbildning i båda dessa slöjdarter.

Aström vill ha barnvagn smal

Den nya spårvagnstypen med tredelade dörrar som orsakar klagomål från mammor med barnvagnar.

En from önskan om mindre utrymmeskrävande anordningar än barnvagnar på de offentliga trafikmedlen såsom bärselar e. dyl., framförs av spårvägsdirektör Aström i samband med allmänhetens klagomål över att dörröppningarna på de nya innerstadsvagnarna på linje 10 är för trånga för barnvagnar.

— Rent konstruktivt måste man söka hålla dörrbredden på dörröppningarna nere, framhåller direktör Aström. På äldre spårvagnar är de fria dörröppningarna i medeltal cirka 600 mm bredo och på bussarna 580 mm. Det innebär att barnvagnar med bredd mått över 570 å 600 mm redan tidigare måste ha vållat sina innehavare besvärligheter vid spårvägs- och bussresor. I samband med projekteringen av bolagets nya rullande materiel har man kommit fram till att en fri dörröppning på 600 mm är både trafikmässigt önskvärd och konstruktivt fullt möjlig. Även frågan om transport av barnvagnar har beaktats och kontakt hållits med barnvagnsfabrikanter.

Vad-beträffar den mera trafikmässiga sidan av frågan, slutar spårvägsdirektören, har spårvägsbolaget visat sin positiva inställning till barntransporterna genom att medge avgiftsfria sådana. För att få olika intressen i möjligaste mån tillgodosedda skulle det vara en stor förtjänst om barnvagnsfabrikationen inriktades på så lätta och litet skrymmande konstruktioner som möjligt.

———

Nordiskt missionsflygs plan "Ansgar", som på måndagen skulle ha startat en flygning till Fjärran Östern, kommer i väg först den 20 augusti. Då man ämna inte fått kinesiskt flygtillstånd, går "Ansgar" endast till Hongkong. Där möter det amerikanska missionsflygplanet "Sankt Paul" och hämtar de av "Ansgars" passagerare som skall vidare till Shanghai och Peiping, samt avlämnar norrlända missionärer, huvudsakligen danskar, från dessa städer.

Lediga tjänster. En tjänst som kanslikvittär hos försvarsdirektören, en underlikvittjänst vid med. kliniken av Jönköpings läns centrallasarett, förordnande som vikarie på en första byråsekreterarebefattning hos försäkringsrådet, en befattning som kontorsbiträde på landsfiskalskontoret i Slite landsfiskalsdistrikt, en kontorsbiträdesbefattnjust vid länsstyrelsen i Kronobergs län, befattningen som stadsfogde i Oxelsund, kyrkoherdetjänsten i Eriksberga, Brodderps och Mjälebrunga församlingars pastorat, en befattning som e. lärare vid statens skolhem Polsta, befattningen som biträdande husmor vid Skånska trängkårens, Hälsehem, samt en tjänst som expeditionsbiträde vid Sodena och Ullerstorpsmarkens tygvaderling kungliv till anskkning ledigna.

Vidare ledigförklarats ord. folkskollärar-, kantors-, organist- och klockartjänsterna vid Ljudens skola och kyrka, förenade ord. folkskollärar-, organist- och klockartjänster i Hagbults församling, ord. folkskollärarinnetjänsten vid Skeppsna kyrkskola, övverlärartjänsten i Mellom skoldistrikt, tre ord. folkskollärartjänster vid resp. Blåsåsle, Hacksjö och Hvattnets folkskolor, en icke ord. folkskollärarinnetjänst vid Tomtebogas skola i Björkhagens skoldistrikt, en ord. folkskollärartjänst vid Åbbehults folkskola, en nyinrättad icke ord. småskollärarinnetjänst vid Umeå stads folkskolor, ord. församlings folkskollärar-, organist- och klockartjänsterna i Lemnhults församling samt ord. förenade folkskollärar-, kantors-, organist- och klockartjänsterna i Tåftedala församling.

Kavaljersflygeln vid Fredrikshovs slott bör enligt byggnadsstyrelsen inte förrän att nödtorftigt bereda lokaler åt Krigsveterinärskapukademin.

De ingrepp i byggnaden som föreslagits för att göra den användbar för akademins ändamål, finner styrelsen alltför ingripande och inte ägnade att ge ur praktisk eller arkitektonisk synpunkt tillfredsställande resultat. Lokalerna bör dessutom ur ekonomisk synpunkt kunna mer permanent utnyttjas än som skulle bli fallet om de upplåts till förfogande för Krigsakademin. **Styrelsen avstyrker därför förslaget.**

Folkpartiets manifest för valet i Stockholm

FOLKPARTIET går till val för en politik som vill tillförsäkra varje medborgare trygghet, trivsel och lika rätt till kulturvärdena. Samhällets framstegsarbete bör ske i takt med välständsutvecklingen, bygga på ett självständigt näringsliv samt undvika statliga tvångsregleringar och hämmande skattetryck.

FOLKPARTIET går till val för tankens och ordets frihet som medborgarrättens omistliga grund. Den strid för medborgerlig frihet och demokratisk självstyrelse som liberalismen alltid fört har under de mörka krigsåren visat sig viktigare än någonsin. Med all kraft måste dess principer hävdas mot varje tendens till dagtingan med maktens och våldets läror, främmande för västerländsk kultur. Rörelser till hävdande och vård av etiska och religiösa värden bör av det allmänna stödjas.

Medborgare som will social trygghet och rättvisa i ett fritt och framåtgående samhälle röstar med FOLKPARTIET.

En väsentlig del av ansvaret för de sociala framstegen vilar på kommunen. Huvudstadens behov av pensionärshem, ålderdomshem och vårdhem måste tillgodoses samt sjukhusens och barnbördshusens resurser utvidgas. Byggandet av rymliga bostäder till rimliga priser bör befrämjas. Kollektiva anordningar för att lätta hushållsdrarnas arbete, såsom daghem, barnkrubbor, andelstvättstugor och bostäder för hemhjälp, bör ingå som en viktig del i den kommunala bostadspolitiken.

Stockholm bör gå i spetsen för en kulturellt högtstående ungdomsvård. De ideella ungdomsrörelserna förtjänar att kraftigt omhuldas. Rika möjligheter till yrkesutbildning och till en andligt och kroppsligt stärkande fritidssysselsättninnt måste beredas det uppväxande släktet. Nykterhetsarbetet bör erhålla kommunens helhjärtade stöd.

FOLKPARTIET cill en förebildlig kommunal socialpolitik, en bostadspolitik till stöd för familjebildning, hemarbete och hemliv samt en högtstående kommunal ungdomsvård och kulturpolitik.

För ett effektivt framstegsarbete är omsorgen om stadens personalförgör utomordentligt betydelsefull. Sjukskötterskebristen utgör härvidlag en allvarlig tankestållare. Ty vilken nytta har de sjuka av vårdplatser som inte kan bettjänas? Betryggande tillgång på kvinnlig vårdpersonal är oförkbar utan full rättvisa i anställningsvillkoren. I stadens förvaltning bör likalönsprincipen snarast förverkligas och all kvinnlig personal rekryteras och befordras på samma grunder som den manliga. Det får heller icke förekomma att partipolitiska ingrepp rubbar förtroendet till staden som arbetsgivare. Tjänstemannaorganisationernas varning mot partibelöningar i kommunal förvaltning träffar farliga tendenser också i Stockholms kommunalpolitik. Sakliget och rättvisa gentemot alla anställa, manliga och kvinnliga, på tjänstestat eller kollektivstat, måste bli det enda rättesnöret, om det kommunala arbetet skall kunna nå den höga standard medborgarna önskar.

FOLKPARTIET will att likställigheten mellan stadens manliga och kvinnliga personal på allvar förverkliges,

att dugliget och självständighet obetingat vidmakthålles som enda giltiga befordringsgrund inom förvaltningen.

Med den utvidd och det invånarantal som Stockholm numera äger har kontakten mellan den centrala kommunalförvaltningen för hela staden och de olika stadsdelarnas lokala opinion blivit svag. Den lokala samhörigheten behöver utvecklas och få erkända vägar för att den inflytande i lokalt väsentliga frågor. Det är angeläget att varje stadsdel får ett verkligt centrum för kulturliv, affärsliv och föreningsliv. Lika angeläget är det att medborgarna i varje stadsdel får välja en egen representation, som med kraft och auktoritet kan hävda de lokala synpunkterna inför Stockholms samtidiga nämnder och fullmäktige.

En decentralisering av de kommunala lekmannainsatserna är nödvändig för trivseln i ytterstadsdelarna och ett värdefullt medel att befästa självstyrelsen i hela staden.

FOLKPARTIET will att verkliga centra för kultur- och affärsliv inom de nya stadsdelarna uppföres samtidigt med bostadsbyggelsen,

att redan färdigbyggda stadsdelar snabbt föres med samlings- och fritidslokaler,

att odlda stadsdelsråd med befogenhet att företräda den lokala opinionen inrättas inom varje samhörande del av staden.

Trafikfrågornas lösning är en av huvudstadens svåraste och viktigaste uppgifter. Tunnelbanebygget, övriga beslutade eller planerade trafikleder samt regleringen av Nedre Norrmalm vinnar att en sammanhållen efter stors linjer är både nödvändig och ekonomiskt berättigad. Staden måste tillgodose trafikanternas behov och sträva att tillmötesgå anspråken på framkomlighet och parkeringsplatser för cyklar och bilar. Främst måste emellertid persontrafiken lita till spårvagnar och bussar. En kraftig utveckling av bussträfiken samt en revision av taxorna med frí övergång mellan buss och spårvagn hör till de närmaste uppgifterna.

Stadsbyggnadspolitiken måste ta hänsyn till behovet av rekreationsområden. Parker, gröna stråk och lätt tillgång till omgivningarnas stora naturområden är en nödvändig betingelse för invånarnas trivsel.

FOLKPARTIET vill en stadsbyggnadspolitik på lång sikt, rättvisa åt alla trafikantgrupper.

Ett blomstrande näringsliv, grundat på handel, hantverk och industri, är en naturlig grundval för huvudstadens liv. Stadsplanen måste läggas till rätta för arbetslivets behov, lämpliga områden och lokaler skapas för industri och hantverk liksom för utvidgda centra och gatustråk för butikshandeln. Behovet av lagerlokaler och av omlastningsstationer för den långväga lastbilstrafiken i närheten av hamn och järnvägsstationer bör snarast tillgodoses.

FOLKPARTIET vill en planmässig utveckling av det fria näringslivet som det bästa stödet för en sund samhällsutveckling.

Att utveckla stadens sociala och kulturella standard och förnya dess trafiksystem binder stora belopp för lång framtid. En ansvarsmedveten finanspolitik måste tillse att skattebehovet icke drives i höjden. För de stora familjerna och för näringsidkarna är taxorna för gas och elektricitet ofta lika betungande som den direkta kommunalskatten. Så snart läget medger bör staden tillhandahålla dessa nyttigheter till självkostnadspris.

FOLKPARTIET vill att angelägna behov tillgodoses utan avkall på sparsamhet och effektivitet, låga taxor och låg kommunalskatt.

För frihet och framsteg i vårt samhälle –
RÖSTA den 15 september med
FOLKPARTIET

D.N. – *landets ledande annonsorgan*

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.